

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsándi.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BUZA BÉLA.
POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. féltre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér Egyes szám ára 10 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölnek

A KORMÁNY ÉS A KISIPAR.

Írta: **Buza Barna.**

Mikor 1907-ben az iparpártolási törvényt tárgyalták a képviselőházban, több tesztölés hangzott el a kisipar érdekében. Sokan aggodalmukat fejezték ki, hogy a kisipar megmontása fakadhat abból, ha olyan gyári vállalkozásokat fog a kormány kedvezményekkel és államsegéllyel támogatni, amelyek eddig kisiparilag gyártott cikkeknek nagyban való előállítására alakulnak. Az ugys válságos viszonyokkal küzdő kisipar nem fogja kibírni az állam által is külön kedvezményekkel s pénzsegéllyel támogatott nagyipar versenyt s belepusztul. Azt pedig nem tagadhatja senki, hogy nálunk Magyarországon a kisipart védeni s fentartani fontos nemzeti érdek már csak azért is, mert a magyarságnak s a magyar nemzeti eszmének leghívebb s legmegbízhatóbb latonái éppen a magyar kisiparosok.

Akkor meg is nyugtatott a kormány a felől, hogy ilyen jellegű gyáripár segélyezéséről soha szó sem lehet, ép ezt akarja biztosítani a törvény I szakasza is, amely csak akkor enged kedvezményben részesíteni a gyári vállalatokat, ha olyan cikket gyártanak, amelyeket eddig az országban egyáltalában nem, vagy nem kellő mennyiségben állítottak elő.

Emlékszem, különösen felemlítették példának a cipőgyártást. Hangoztatták, hogy a legnagyobb igazságtalanság s a legelhízottabb ipari politika lenne, ha az állam pl. egy cipőket nagyban gyártó vállalatot segélyezne, mert ezzel egyenesen mesterségesen nevelne konkurenst az ország cipész-kisiparosainak, s ezt a kisipari ágat tönkre tenné.

A kereskedelmi miniszter akkor mindenben helyeselte ezt a felfogást, utalt a törvény szellemére, amely kizár minden ilyen segélyezést, s külön meg is ígerte, hogy semmi olyan gyári vállalatot, amely életképes kisipari ágnak csinálna konkurenciát, nem fognak a kedvezményekben részesíteni.

Nem is történt ez a koalíciós kormány alatt. Egy most kipat

tant esetből ugylátszik, hogy a munkapárti kormány másképp gondolkodik, s igen szívesen nyújt segélyezést a magyar kisipar megfojtásához.

A nagyváradi Moskovics-féle cipőgyárnak még 1910-ben adott a kormány 400,000 korona államsegélyt. Most meg, hogy a gyár megbukott, 500,000 korona kamatmentes kölcsönnel akarja segíteni. Tehát csak egy cipőgyárnak majdnem egy millió korona államsegélyt fizetnek ki!

Hogy boldoguljon a tan ennek az országnak ezer meg ezer cipész kisiparosa. A magyar cipésmesterember dolgozik, fizeti az egyre növekvő adót, küzd a nehéz viszonyokkal, de soha, sehol nem érzi a magyar állam segítő kezét. A magyar állam csak akkor vesz róla tudomást, mikor az adót egzekváltatja rajta. Egy nagy cipőgyári telep élvezi a nagyban való termelés előnyeit, olcsóbban kapja a nyers anyagot, könnyebben tudja gyártmányait értékesíteni, szóval amugy is előnyben van a kisiparos telett. S ráadásul még csaknem egy millió koronával segíti az állam, amely olyan mostoha közönnyel nézi a kisiparos küzdelmes vergődését. Nem egyenes megfojtása ez a kisiparnak?

Ahol az állami segéllyel könnyen mozgó gyár felállít egy-egy fényes cipőraktárt, ott a cipésmesteremberek vehetik a botot s indulhatnak Amerika felé. Hogy küzdjenek meg avval a versenyzővel, aki már az állam jó voltából is egy millió koronával van előnyben telettük?

Nem ilyen célokra szánta az 1907-ki törvényhozás azokat az államsegélyeket. Nem azért hozott róluk törvényt, hogy a kisipart fojtogassák már velük rossz indulatú kormányok.

Igaz, hogy a fejlődés mindenütt a nagyiparnak kedvez, s a kisiparosok ága előbb-utóbb kénytelen lesz a tért átengedni a nagyiparnak. Nem is mondom, hogy az állam mesterségesen igyekezett fentartani a nagyiparral szemben hátrányba jutott kis-

ipart, bár annyira segíteni, hogy legalább a katasztrófától menekdjék, szükséges és helyes volna. Hanem egyenesen olyan eljárást követni, amely a kisiparnak egy életerős ágát a konkurens nagy ipar állami segélyezése által valóssággal mesterségesen megfojtani segíti, — az már gonosz dolog.

Hogy miért követ a kormány ilyen egészségtelen, káros, bűnös ipari politikát, azt alig tudná az ember megérteni. De nyomoban megérti mindenki, ha megtudja, hogy annál a kisipar rovására segélyezett nagyváradi cipőgyárnál a legnagyobb összegekkel sok millióval van érdekelve a bihari takarékpénztár, s ennek a takarékpénztárnak az elnöke gr. Tisza Kálmán, a paritán Tisza István testvéröcs.

Persze ez Tisza Kálmán grófra nem panama, mert nem ő maga, hanem csak a bankja kapta a pénzt.

A kisiparral versenyző cipőgyárnak s Tisza Kálmán bankjának jut az állam pénzéből kilencszázezer korona. Egyetlen cipőgyár maga tud ilyen rengeteg összeget kapni az államtól. De Ujhelyi összes iparosainak, az ujhelyi ipartestületnek a csödből való megmentésére huszonötezer koronája nincs a magyar államnak.

Szomoruan számol be erről az ipartestület mult évi jelentése ezeket mondván:

A multi vezetőség bűnös visszaéléseinek és muasztásainak átkos gyümölcseként a testületet terhelő 25000 korona adósság letörlesztése, illetve ezen összegnek a magas kormánytól kamatmentes kölcsön nyérése érdekében minden lehető elkövtünk. Hosszu emlékiratban fordultunk kérelmünkkel a magas kormányhoz leírunk ezen adósság keletkezését s személyesen küldöttsegéllyel adtuk át Beöthy László kereskedelemügyi mi kir. Miniszter Ur Öngyméltóságának. Ezen kérelmünk kedvező elintézésének támogatására kerületünk orsz. képviselőjét Kazy József ur Oméltóságát is telkértük, ki a következő levelet intézte elnökünkhöz:

„Igen tiszelt Elnök Ur!

Öszinte sajnálattal hozom szives tudomására, hogy a sátoraljaújhelyi általános ipar-testületnek 25000 korona kamatmentes államkölcsön engedélyezése iránt előterjesztett kérelme, — a nagyméltóságú kereskedelemügyi mi kir. Miniszter urtól egyidejűleg vett értesülésem szerint nem volt teljesíthető, — mert ipar-testületek segélyezésére fordítható költségvetési hitel nem áll a kereskedelemügyi Miniszter Ur rendelkezésére.

Igaz hive:

Kazy József.

Igy minden utánjárásunk fáradozásunk kárba veszett és továbbra is Damokles kardjaként tugg testületünk felett a könnyelmű uton csinált adósság.

Az ujhelyi kisiparosok számára nincs költségvetési hitel. S talán mikor erről Kazy József „öszinte sajnálattal“ tudatta az ipar-testület elnökét, éppen akkor írta gr. Tisza Kálmán a bihari takarékpénztárnak, hogy ne busuljanak nem lesz veszteségük a cipőgyáron; van pénz bőven, ad az állam négyszázezer koronát ingyen segélyül, ötszáz ezer koronát kamatmentes kölcsönbe.

A nagyváradi cipőgyárat, a bihari takarékpénztárt sok száz ezer koronával is kiségiti az állam a bajból; az ujhelyi ipar-testületnek, hatszáz ujhelyi kisiparosnak mindössze huszonötezer korona kellene, hogy kijussen a zavarból, amibe ártatlanul jutott, s ezek számára ennyi sincs.

Ilyen a magyar iparpártolás. Es még egy tétele van az ipar-testületi beszámolóban, amit lehetetlen a nagyváradi millós államsegéllyel össze nem hasonlítani.

Azt mondja; állami segélyben az elmúlt esztendőben egyegyetlen egy iparostársunk sem részesült.

A koalíciós kormány idején nem volt olyan esztendő, hogy az ujhelyi iparosok legalább tíz-huszezer korona értékű gépeket ne kaptak volna segélyül az államtól. A munkapárti kormány egyálta-

Az Első Magyar Részvény Sörfőzde sörkülönlegessége a TAVASZI részvény sör már kapható minden jobb fűszer és csemege üzletben, kávéházban és vendéglőben.

Hordó és palacksör főraktár: **BETTELHEIM MARTON Sátoraljaújhely.**

Lapunk mai 6 száma oldal

lában nem segíeyzi a kisiparokat, azoknak nem ad semmit, hanem pénzzel tömli, mesterségesen neveli azokat a gyárakat, a melyek arra létesültek, hogy magukhoz ragadják egy-egy életképes kis ipari ágat a keresetét. Támogatni nem jut eszébe a kisipart, de megfojtani szívesen segít.

Nem helyes, nem okos, nem igazságos és nem tisztességes az ilyen ipari politika. Gonosz, boldond és bűnös, mint minden téren a munkapárt politikája.

Csuda-é, ha végső elkeseredésbe kergetik ezekkel a gyalázatoságokkal a kisiparosokat s minden tisztességes gondolkozású polgárát az országnak.

VÁLASZ

A POLGÁRMESTER VÁDJAIRA MILYENNEK KELL LENNI A HIVATALOS KÖZLÖNYNEK?

Ne vegye senki nagyképszerűségnek, hogy távolról is beleszólok Ujhely közéletébe. Igazán nem a szerepelnél vágyás ösztökél e sorok megírására. Elégyszer volt alkalmam a nyomdáfestékhez és ma sem tagadják meg irásaimtól a nyilvánosságot, mert hisz abból élek, hogy a nyilvánosságot szolgálom gyenge tehetségemtől tellő írásokkal. Hogy mégis nyilvánosságot kérek irásom számára a sátoraljaujhelyi sajtóban egy most élénken tárgyalt közügygel kapcsolatban, annak egészen más indító okai vannak.

Válaszolni kívánok egy támadásra, amely Farkas Andor polgármester részéről érte a sátoraljaujhelyi sajtó munkásait és amely támadás kihat az én ottani működésekre is. Farkas Andor polgármester ugyanis városi hivatalos lapot akar indítani. Nagyon helyes, okos eszme, amely csak javára válhat Sátoraljaujhely város nagyon is elhanyagolt közigazgatásának. De amikor ezt a tervét a képviselőtestület elé vitte, olyan indokollással tette ezt, amely nemcsak hogy helyt nem álló, de egyenesen megbotránkoztatón ügyetlen, naiv, sőt rossz akaratú!

Azt mondta Farkas Andor a képviselőtestületben — így olvasom ezt a helyi lapokban —, hogy azért van szükség a hivatalos közlönyre, mert a lapok a városi ügyeket tendenciózus beállításban tárgyalják és elferdítve, a valósággal ellentétesen informálják egyes felvetett kérdésekben a város adófizető polgárságát. Hát kérdem, mikor történt ez? Mióta én eljöttem Sátoraljaujhelyből, vagy még az én időmben? Tudommal abban az időben, amikor még én is kénytelen voltam foglalkozni a városi ügyekkel nem széppítve, nem színezve, de elsem hallgatva semmit, az igazsághoz hűen megírtunk mindent. Nem akarok most kitérni konkrét

esetekre. Nem akarom visszaidézni a Spitz Izsó működési bizonyítványát és a kereskedelmi iskola létesítése körül történeteket, melyek mind azt igazolják, hogy mindig igazat írtunk. Csupán azt kívánom emlékébe idézni a polgármester urnak, hogy volt alkalom nem egyszer — tanukat is állíthatok rá — amikor nekem és kollegáimnak hálsáns: rebegett köszönetet, amiért egyes nehéz kérdésekben segítettük.

Vagy azóta történtek a ferdítések, a rosszakaratu tendenciózus beállítások kritikák, amióta én elkerültem Ujhelyből? Allandóan figyelemmel kísérem az ujhelyi lapokat és merem állítani, hogy egyetlen tendenciózus, rosszakaratu sort sem tudtam azokban felfedezni. Sőt azt tapasztaltam — és ennek legutóbbi ottlétekor Farkas Andor előtt is hangot adtam —, hogy a helyi sajtó utóbbi időben nagyon keveset foglalkozik városi ügyekkel és kerül minden bíráló szót.

Amú pedig a lapot illeti, egy városi közlöny csupán arra való, hogy a képviselőtestületi üléseket megelőzőleg közölje az előbbi ülés jegyzőkönyveit és megismertesse a képviselőtestületi tagokat, és a sajtót a tárgyalásra kerülő ügyek aktaszere állásával és az azokban tett bizottsági és tanácsi javaslatokkal.

De még arra sem való a városi közlöny, hogy a város hivatalos hírdetéseit mind leközlője. Mert a hivatalos hírdetmények rendszerint mind időhöz kötöttek és így azok legtöbbje a hivatalos közlönyben — mely nem időhöz kötöttek, de mind-nem képviselőtestületi ülést megelőzőleg néhány nappal jelenik meg — meg sem jelenhetik. (Ha tetszik szolgálhatok Nagyváradról egy kitünően szerkesztett példánnyal.)

Es ezért nem helyt állók a polgármester úr egyéb tervei sem. *Nem lehet a lapot időhöz kötöttek megjelentetni*, mert így nem szolgálhatja ezt a célt, melyre hivatva kell hogy legyen. *Nem lehet a lapot meg részben sem fenntartani a lapoknak eddig fizetett hírdetési összegekből*, mert nem lehet ezután sem elkerülni a lapokban való hírdetéseket. *Es ívögül nem kell a lapot szerkesztő bizottsággal szerkesztetni*, mert a szerkesztő bizottságnak nem lehet hatásköre, amennyiben a hivatalos adatokat úgy sem lehet megidézni közölni.

Mindezekből látható, hogy megfontoltság és előtanmány nélkül vártak neki egy nagyfontosságú tervet keresztülvitelének. Es innen erednek mindazok a tévedések, mindazok a vádaskodások, amelyek csak ártnak a közügynek.

Szükség van talán egy hivatalos közlönyre, amely könnyebé tegye a képviselőtestület munkáját és kizárjon minden kétséget a közgyűléseken előadott javaslatok hitelességét illetőleg. De nincs szükség egy időszaki folyóiratra, amelyben — nem érve bele a polgármesteri hivatalos jelentéseket —

más szellemi termékek foglalnak helyet.

Ilyen valamire nincs szükség Sátoraljaujhely városának és nincs pénz se rá. Ha a tisztviselők élükön a polgármesterrel irodalmi működést akarnak kifejtetni tegyék ezt a helyi lapok hátsábján, amelyek még sohasem zárták el előlük a nyilvánosságot.

Lánczi Aladár.

Az ipartestület mult évi működése.

Mint már megírtuk, a Sátoraljaujhelyi Általános Ipartestület holnap, február hó 23-án, — illetőleg határozatképtelenség esetén — március hó 2-án, vasárnap délután 2 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését a városháza tanácstermében.

Az elnökség be fog számolni az ipartestület tavalyi működéséről, s az erről szóló jelentés már nyomtatásban meg is jelent.

Elénk emlékezetünkben van még, hogy milyen bonyodalmaknak és zavaroknak volt kitéve ez a testület, a régebbi vezetőség bűnös könnyelműsége folytán, amely a testületet a tönk szélére juttatta olyan mértékben, hogy már-már az önkormányzat felozlatása állott küszöbön.

A mostani elnökség feladata volt valahogyan lehetővé tenni a további haladást, ami az adott nehéz körülmények között bizonyára nehéz feladat volt. A testület előjárása válvettett, komoly munkával törekedett arra, hogy az ádátlan közállapotok véget érjenek, a bomladozó testület új életre keljen, s a testület békeje és tekintélye helyreállítsák.

Hogy mennyiben sikerült ennek a feladatnak a megoldása, annak alapos elbírálására a holnapi tisztújító közgyűlés van elsősorban hivatva. Ugy tudjuk, hogy a vezetőség lelkiismeretes működését az iparos polgárság bizalma és megalégedése kísérte, s hiszük, hogy ez a bizalom a holnapi tisztújító közgyűlésen is meg fog nyilvánulni.

Közudomású tény az, hogy az ipartestület előbbi vezetősége a multban bűnös könnyelműséggel tömördek adósságot halmozott fel a testület rovására. Ebből folyólag roadkivül sok zaklatásnak volt kitéve az ipartestület, illetve annak elnöksége, azért, mert a testület rovására ezen adósságokat elősmerni és azokkal kapcsolatos fizetési köte ezettséget a testület részéről elválnalni hajlandó nem volt.

A hitelezők tehát per utján próbálták érvényesíteni és behajtani követeléseiket, és megindult az ipartestület ellen a folytonos foglalás, végrehajtás, letiltás és minden kigondolható zaklatás, míg végre a kassai kir. ítélőtábla végzésével egyszerű és mindenkorra megszüntette ezen zaklatásokat, foglalásokat és kimondotta, hogy a tagsági díjak és egyéb bevételek képezik az ipartestület egyedüli biztos jövedelmét, mely jövedelem a testület működése céljából szükséges — s így az le nem foglalható.

A multi vezetőség bűnös visszaéléseinek és mulasztásainak átkos gyümöleteként a testület terhelő 25000 korona adósság letörlesztése, illetve ezen összegnek a kormánytól kamatmentes kölcsönnyerése érdekében a vezetőség hosszú emlékiratban fordult a kormányhoz, melyet küldöttségileg adtak át

Béthy kereskedelemügyi miniszternek. A kérelem kedvező elintézésének támogatására kerületünk orsz. képviselőjét Kazy Józsefet is felkérték, de minden utánjárás kárba vesztett és továbbra is Danokles kardjakték függ a testület felett a könnyelmű uton csinált adósság.

Mint az eözö években, úgy az emult esztendőben is az előjárás megfelelő hírdetményben a szomszédos községekben tudtul adta a lakosoknak, hogy mily szakmára hány tanonc kerestetik.

A tanonc iskolák évszázó ünnepepőlyén és a vizsgálaton az előjáróság küldöttei részt vettek és a jó viseletű és jó előmeneteli tanonccok jutalmazására 80 koronát fordítottak.

Jó előmeneteli tanonccok jutalmazására a sátoraljaujhelyi polgári takarékpénztár 30 koronát adományozott.

Az iparosok érdekeit felőlel egyetlen a testület által megindított „Ipar” című lap pártfogás hiányában ez évben megszünt.

Állami segélyben az emult esztendőben egy iparos sem részesült.

Képviseltette magát az ipartestület a Szegeden 1912. évi okt. 20-án az Ipartestületek Országos szövetségére által tartott országos közgyűlésen elnöke és titkára által. Továbbá a Kassán megtartott építő iparosok vándorgyűlésén. Hericz Sándor elnök, Rimár József alelnök Domokos Imre számvizsgáló és Zöldy Nándor titkár által.

Hosszas utánjárás után sikerült kieszközölni a kereskedelemügyi minisztert, hogy városunkban ipari továbbképző tanfolyam tartassék. Ezen tanfolyamok szükségességét nem tudjuk eléggé méltatni. Nagy szükség volt erre. Nem csak az elméleti, hanem a gyakorlati oktatás szempontjából is.

A továbbképző tanfolyamok megnyitása 1912. évi november 17-én volt ünnepélyes keretben megtartva. A tanfolyam kiterjed a cipész, szabó, asztalos, csirozó üzleti fogalmazás, ipari számtan, mértan kalkuláció oktatására. Az asztalos csirozó tanfolyam a karácsonyi szünetek alatt volt, míg a szabó és cipész tanfolyamok ez év elején lesznek megtartva.

A város e tanfolyamok megtartására alkalmas helyiséget és a szükséges dologi kiadásokat ingyen boocsított rendelkezésre.

Hosszu hat esztendő óta az emult évben az előjáróság sikerült kiállítás rendezett. A kiállítás ünnepélyes megnyitása 1912. évi dec. 22-én volt, és tartott december 30-ig.

Tizenhat szakcsoportban 62 kiállító körübelül 120 darab munkával vett részt, 38 tanonc, illetve segéd kb. 100 darab különféle szakrajzokat állított ki.

A kiállított munkák bírálata dec. 30-án volt, míg a díjak kiosztása 1913. január hó 19-én tartott meg. Kiosztásra került 15 darab ezüst érem, I. oszt. oklevéllel, 20 drb. bronz érem I. II. oklevéllel és még számos I. és II. oszt. oklevéllel pénzbeli jutalmazással.

A kiállítók jutalmazására Zemplén vármegye közönsége 100 kor., a kassai kereskedelmi és iparkamara 50 koronát utalt ki. Azonkívül gróf Wallis Gyulánál 25 kor., Kincessy Péter 30 kor., Schmidt Lajos rendőrfőkapitány iparhatósági biztos 10 koronát, a helybeli kereskedelmi társulat 20 kor. adományoztak.

A nem éppen legjobb időben rendezett kiállítás a nehéz viszonyokat tekintve igen szűpen sikerült

Üzlet átvétel! Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a „Hungária” gőzmosó és vegytisztító intézetet átvettem. A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve

maradok kiváló tisztelettel: **Czinner Árminné Széchényi-tér. 6 sz.**

és remélhetőleg a jövőben rendezendő kiállítás még nagyobb sikert fog aratni.

A segélyre szoruló iparosok felszervezésére szolgáló alapítvány az elmúlt esztendőben 1000 koronára egészített ki az előjáróság által.

ZENEI ÉLETÜNKRŐL.

Írta: Székely Lajos.

Azt az örvendetes hírt hallottam, hogy a jövő hetek valamelyikében valószínűleg le fog jönni városunkba az Országos Szinfónikus zenekar, élén Kun Lászlóval, egy hangverseny megtartására.

Már a gondolat is nagy örömmel szolgál, mert nem mindennapi dolog, hogy egy ilyen magas nivóú fővárosi zeneegyesület előadásában gyönyörködhetünk. Azt hiszem, hogy sok zenével foglalkozó társam osztja örömetem. De biztosan örülnek olyanok is, akik nem foglalkoznak a zenével tüzetesen, hanem egyszerűen csak szeretik és élvezik azt. Oh, mert úgy zenével foglalkozó, mint azt szeretők egyének nagyon sokan vannak városunkban.

Mi lehet hát az oka mégis, hogy nincs meg az az összetartás, ami lehetővé tenné zenészeinknek és műkedvelőinknek egy táborba való tömörülését?

Más városok óriási áldozatokat hoznak egy-egy városi zenekar, dalárda létesítése, fenntartása céljából. Persze mert régen belátták azt, hogy ez a kultúra fejlesztéséhez szükséges. Már pedig a kultúra fejlesztése minden városnak elsőrendű érdeke.

Tessék megnézni Munkácsot: kisebb, mint Ujhely, de ott nemcsak dalárda van, hanem nemrégiben egy Filharmoniai Egyesület is alakult. Pedig igazán nem tudom elhinni, hogy ezen egyesületeknek egyedei a mi zenészeink és műkedvelőink felett olyan óriási kulturális fölényben volnának. De ambícióval és összetartással sok szép dolgot keresztül lehet vinni. Valószínűleg tartom azonban, hogy ott meg van a fejelem, a nemes lelkesedés, s nem éri senki magát megbántva, ha véletlenül nem valami vezérszerep jut neki, hanem csak mint az egésznek egy része funkcionál. Így lehet boldogulni, de irigységgel és féltékenységgel nem mehetünk semmire.

Van városunkban egy egyesület, mely hívatott volna kulturális életünket kissé előbbre vinni, a Gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör, azonban ez má' állapotában jó, hogy létezni tud, mert igazán nem arra való, hogy kulturális hézagot pótoljon. Szakszerű vezetői nincsenek, s modern új dolgokat képtelen produkálni. Pedig valószínűleg tartom, hogy ez az egyesület is más vezetés mellett, jóval különb volna, mint jelenleg. Mert erői vannak, azonban nincsenek jól és kellő irányban kihasználva.

Epen ezekért igen örvendetesnek találom azt az eszmét is, hogy akció indult meg egy városi dalárda létesítésére. Kezdetnek ez is elég, majd a fejlesztésről később lehet gondoskodni, csak meglegyen már alakítva.

Félre tehát a személyeskedésekkel és kicsinyeskedésekkel, igazán nincs annak helye, aikor ilyen nagy fontosságú kulturális érdek, előmozdításáról van szó.

HIREK.

Unnepélyes mise.

Abból az alkalomból, hogy immár új diszben áll az a reneszánszba hajló barokk fehér templom a plébánia szomszédságában és ez az építkezés teljes befejezést nyert, Gróf Wallis Gyuláné, szül. Somogyi Ilona grófnő, kegyurnő, gazdag, kettős családi címerrel ellátott aranyhímzéses brokát miseruhával ajándékozta meg Bessenyei apátot, aki minden akadályon győzelmeskedő lelkes tevékenységével valóra váltotta az ujhelyi katolikusok régi vágyát.

Pénteken tartott az új ruhában először ünnepléses misét Bessenyei apát a jótékonyágáért pápai kitüntetésben is részesült kegyurnőjét. Ott volt mindenki — egyháziak és világiak akik a grófnő áldásos jószágának oly sok jelét érezték és érezik.

A fehér ruha, a fehér templom interiőrbe gyönyörűen illeszkedett be a reggeli napsugár fényében, ebben a külső összhangban kifejezésre juttatva a belső harmóniát is, amelyben az ünnepi percek alatt az ünneplő lelkek a kegyurnőjével összeolvadtak.

Mert beszélt akkor a szép fehér templomban az őz kegyurnő az ő áldozatos fehér lelkével.

— **A vizsgálóbíró helyettese.** Az igazságügyminiszter az ujhelyi kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesé dr. Nagy Béla törvényszéki bírót rendelte ki.

— **Egyházi hírek.** A megyés püspök Hvaszta Józsefet Semséről Tarcalra és Petrik Bélát Nagykövesdről Sárospatakra helyezte át segéd-elkészítő minőségben. Az új misések közül Satsmon Gyulát Zemplénavá sárhelyre és Vilinszky Lajost Nagykövesdre küldte káplánoknak.

— **Farkas Bertalan kitüntetése.** Farkas Bertalan nyírbátori kir. járásbírónak érdemei elismerésül a király az ítélőtáblai bírói címet adományozta. — A kitüntetett édes apja Farkas Andorának, Sauhly város pogármesterének, s mint volt ujhelyi lakos maga is előkelő szerepet vitt városunk társadalmi életében.

— **Halálozás.** M. J. Halász helyezették örök nyugalomra aránond Strasser Antal varánói plébános. Az elhunyt plébános egy egyházi, valamint vármegyei életünkben jelentékeny szerepet vitt, mint a római szent birodalom lovagja, Kassa-egyházmegyei szentszéki tanácsos, esperes, zemplénavármegyei bizottsági tag. Hosszas szenvedés után életének 71-ik, áldozó papságának 48-ik évében költözött el az agg lelki pásztor az éők sorából. Temetése általános és őszinte részvét mellett ment végbe.

— **A kassai ügyvédi kamara közlése,** hogy dr. Gutlohn Gyula ügyvéd, dr. Nógrádi Albert Kassa székhellyel, Sándor Károly ügyvédet Tokaj székhellyel, dr. Szilágyi Zoltán ügyvédet, Kassa székhellyel, a kamara ügyvédi lajstromba foytatóját felvette, Székely Jenő tornai lakos ügyvédet, a kamara területéről Budapestre való elköltözése folytán, a kamara ügyvédi lajstromból törölte. Ügyvédi iratait dr. Szőke Nándor tornai ügyvédnek adta át, dr. Engel Jakab volt tokaji lakos ügyvédet elhalálozása folytán a kamara ügyvédi lajstromából tö-

rölte és irodája részére gondnokká Sándor Károly tokaji lakos ügyvédet rendelte ki.

— **Művészi közreműködés.** Folyó hó 23-án vasárnap délelőtt a 11 órai misén a róm. kath. plébánia templomban Fülöp Ruo coloratur énekesnő fogja énekelni Proch Henrik Ave Mariáját. Ajtatos közönségünk szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Hitszonoklat.** Az izraelita anyahitközség nagytemplomában ma d. e. magyar hitszonoklatot tartott dr. Schweiger Lázár egri rabbi. A körülbelül másfél óras magyar szarvnyalás beszéd, amely bővelkedett szónoki szépségekben és amelynek tartalma élénk tenúsága Dr. Schweiger Lázár kiváló képességeinek, a nagyszámu hallgatóságra mély hatást tett és általános tetszést aratott. Dr. Schweiger Lázár esetleges megválasztása egy hisszük békét teremtene a hitközség pártja: a konzervatívok és haladók között, mert úgy látjuk, hogy Schweiger Lázárban egyesülnek azok a kiváló tulajdonságok, amelyek mindkét frakciót kielégíthetnek. Mig egyrészt a világiakban kiválóan képzett, a szigoruan vett zsidó tudományokban is teljesen méltó a zsidó hitközség tradícióhoz.

— **A szabad lőcumban** holnap d. u. 5 órakor Szőlősy Károly, főgimnáziumi tanár, tart előadást 62 vetített képpel illusztrálva az erőfői és a munkáról. A legegyszerűbb és legvalóatosabb, de mindig érdekes és tanulságos példakkal magyarázza meg ez előadás a természetben előforduló erőket és azt a munkát, amelyet ezer erő ellenében ki kell fejtünk. Felhívjuk a nagy közönség szíves figyelmét erre a tanulságos előadásra, olyan jelenségek magyarázatát fogja meghallani, amelyek a mindennapi életben sürin előfordulnak, de amelyeknek okát adni nem tudjuk tudta.

— **A sárospataki járásbíróság.** A sárospataki járásbíróság felállításának ügye már régen elvan döntve, sőt már — mint annak idején megírtuk — a bírák kinevezése is meg történt. Most állapították meg az új járásbíróság területét, amelyet a sátorajaujhelyi járásbírósgtól átcsatolt sárospataki járás közsegei: Bodrogfalvas, Hercegut, Károlyfalva, Luka, Makkoshotyka, Sárospatak, Tiszakarád, Ujpatok, Vajdaszka és Végárdó területe fogja képezni. Az új járásbírósg március hó 1. napjával kezdi meg működését, amely tekkönyvi hatáskörrel is fog birni.

— **Kabaré estély.** A Sátorajaujhelyi gyártelepi dal, zene és önképzőkör holnap, vasárnap február 23-án este hét órakor kabaré-estélyt rendez a gyártelepi étteremben. — A műsort a dalárda és a kör zenekar számain kívül Weisz Jenő és Vigh Gyula énekszámai töltik be, s különös érdeklődésre tarthat számt a Prihoda Andor hasbeszélő jelenete. Prihoda azonkívül tiéink művészetét is befogja mutatni, s egy pár pesti kuplét is "fog adni". A mindenképen sikeresnek ígérkező estély iránt nagy az érdeklődés. Beletidjű 60 írt.

— **A sátorajaujhelyi református iparos ifjusági egytel** tolvó év február 16-án tartott közgyűlésében egyhangulag elhatározta, hogy címét a m. kir. belügyminiszterhöz engedélyvel "Református olvasó kör"re változtatva, ezáltal megnyitja sorompót egyházi és városi társadalmunk mindazon önálló, fedhetetlen jellemű tagjai előtt, akik hasznos szórakozás, erkölcsi és szellemi művelődés céljából kebelébe öhajtanak lépni. A kör tagjai alaptök lefajább 10 korona egyszeresmindekorra alapítási díjjal, partiók évi 3 korona, rendes és rendkívüli tagok évi 6 korona tagsági díjjal. Kérjük e helyen is azokat, akik a kör tagjai közé be akarnak lépni, hogy ebbeli szándékukat a lelkészi hivatalban lehetőleg rövid időn belül jelenték

be, hogy a május elsőjétől kibérelendő helyiséget az előnkésg a tagok számaóh alkalmazhassa. A kör holnap, február 23-án az egyház tanácsstermében felolvasó estélyt rendez, amelyen előadást tart Papp József v. t. lelkész Hollandiáról, felolvas Eneedy Andor, szavalnak Poltin Mariska és Szupján Ferenc.

— **Eredményes nyomozások.** A rendőrség az utóbbi napokban három lopási ügyben folytatott nyomozást, amely teljes sikerrel járt, amennyiben mind a három esetben sikerült az eredetileg ismeretlen tettest kézrekeríteni. — Mikita Andrásné konyhájából elloptak mintegy 100 korona értékű ruhaneműt. A rendőrség a tettest kinyomozta Ragaly Erzsébet személyében a lopott ruha is megkerült a zálogházba. — Vanta János némahegyi lakásának padlásáról az összes szállítás céljából kiterített fehéreműt ellopták. A nyomozás megállapított, hogy a tettes Patvaros János rovtó multu csavargó. — Ignác Irén dohánygyári munkásnő lakásának a padlásáról 30—40 kor. értékű cipeke tűnt el. A nyomozás során kiderült, hogy a cipekét Stefurák Józsefné, szül. Kiss Erzsébet lopta el.

— **Rendőri hírek.** Hurk a Endre Jókay-utcai fuvaros kamrájából ismeretlen tettes elloptott 5 darab sonkát, nagyobb mennyiségű oldalt és szalonát. A rendőrség nyomoz. — A sárospataki csendőrség osztrótkön letartóztatta Stefn Mihály, Stefn György és Bolli Rákhele né személy hálókat, 300 korona ellopásának alapos gyanuja miatt.

— **Ha a szegény embert áthelyezik.** Egy szegény postaszolgá felisége jött a szerkesztőségünkbe sulyos panaszával, amely — ha valóban bizonyul, — igen kedvezőlen viágításba helyezi egy helybeli postalizst humanus érzékét és kollegizis együttérzését. A szóbanforgó postaszolgá ugyanis ennél az altizsnél bérelt lakást, s ki is fizette azt május 1-éig. Minthogy pedig a napokban hirtelen áthelyezték Rimaszombatra, avval a móltányos kérésrel fordult házigazdájához, hogy fogadjon el helyette egy másik lakót, s mindjárt ajánlott is a lakásba egy tisztességes embert, aki hajlandó lett volna beköltözöködni. Az altizserődi hallani sem akar, és ragaszkodik ahhoz, hogy ő a lakást a postaszolgának adta ki, tehát maradjon is benne május 1-éig, vagy pedig álljon úresen a lakás a postaszolgá költségére. Mert hát ő neki ahhoz semmi köze, hogy kollegiját áthelyezték Rimaszombatra. A postalizst urnak kissé furcsa fogalmi lehetnek a kollegialitásról, hogy a szegény postaszolgát minden elfogadható indok nélkül megakarja károsítani. Minthogy a hatóságok mit sen tehetnek az altizst ur makacsosságával szemben, — a postalizstök ur szíves figyelmét hívjuk fel a kollegizis érzés emez elragadó példájára. Ó talán szép szóval segíthet a szegény postaszolgá baján.

— **Nyomorgó öreg honvéd.** Kassin a Kovács utcán egy öreg honvéd lakik, aki keztjű tisztizással keresi meg mindennapi száraz kenyert. Ez az öreg honvéd Buchhalter Dávid 96 éves aggyastán, aki a verességhakkal harcolta végig a szabadságharcot és számos véres osatában vett részt. Több sebet is kapott. Buchalter a muzeumban volt, mint teremő alkalmazva. 12 korona nyugdíjban kívül 20 korona fizetést is kapott és szonfűl a keztjűtisztizással is keresett néhány fillért. Most, amikor már a száz felő lép és morogó is aig bír kérvényt intéztt a miniszterelnökséghez, amelyben segélyt kér, mert a legnagyobb nyomorban tengődik és közel van az éhenhaláshoz. A kérvényre nemokóra megjött az a ridög válság, hogy a kérelem nem teljesíthető, mert a rendelkezésre álló alap korlátozt jövedelme nem

Előfizetőinkhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a január hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

előjárás arra, hogy a minden segítség nélkül álló özvegyek és árvák kivül nyugdíjas honvédek is segélyezzenek. Az államnak van pénze zalatnai házvételre, választási célokra szubvenciókra, csak azokkal szemben szükkebbül, akik életüket és vérüket áldozták a hazáért, a haza jobb sorsáért.

— **Kivándorlási ügyelmek.** Szenzációs ügyben nyomoz a bírítai határszéli rendőrkapitányság. Nyoma jöttek, hogy kivándorlási ügynökök, vasuti alkalmazottakkal egyetértve furfangos módon nagy tömegekben csempészték át a határon hadköteles honpolgárokat, hogy aztán utnak indítsák őket Amerika felé. Az eperjesi rendőrség már előzetes letartóztatásban vannak; Bognár és Szöke kalszók és Csordás kocsisztító, de a főkölompus Benke István abosi molnár-mester fia id-jekorán neszét vette a dolgoknak és odébb állott. Az eljárás körülbelül 15 egyén ellen fogják megindítani, kiket a bíróság titított kivándorlási elősegítése miatt fog felelősségre vonni. A határszéli rendőrkapitányság Benke, György, Szöke és Bognár ügyében már ítéletet is hozott. Hogy mily nagystűű ügyelmekről van szó, mutatja az, hogy a kivándorlási ügynököknek 300—400 hadkötelest sikerült a határon átszítani. Szegény kivándorlók jóskán meg is fizették a kockázatos munkát, amennyiben kiderült az is, hogy az ügynökök körülbelül 32.000 koronát harcoltak össze klienseiktől.

— **Eltemetett bányamunkák.** Goldmann Lipót hodrogkereszturi bányájában fődeszámolás történt, mely Zachusky István bányamunkást öltette. A vizsgálat folyik annak kinyomozása végett, hogy kit terhel a halálos szerencsétlenség miatt a felelősség.

— „Az Erdekes Ujság” Március második felében egy új képes hetilap első száma fogja magára terelni a magyar olvasó közönség figyelmét és érdeklődését. Ennek az új képes hetilapnak címe lesz: „Az Erdekes Ujság”. Minden ujság érdekes akar lenni és ez érdekesség egyszerűen kötelessége is minden ujságnak, ha számítani akar a közönség állandó szeretetére. De „Az Erdekes Ujság” nemcsak ilyen értelemben iparkodik érdekes lenni. Minden más ujság között és fölött akar az az érdekes ujság lenni, amely csakis az érdekességek ujsága, Hazánk és a nagy világ hetenkint ezer és ezer eseményt produkál, melyekről a zsurnalisztika mai fejlettsége mellett ezer és ezer ujság számol be naponta. A mi időnkben, amikor a magyar irodalom termése elé lázas várakozással figyel az egész világ kulturpiaca, ezt a diadalmas magyar irodalmat mellőzni vagy hátrébe szorítani egyetlen ujságnak sem lehet. Csak természetes tehát, hogy „Az Erdekes Ujság” tükre lesz mai magyar irodalomnak és munkatársai lesznek a diadalmas gárdának legfényesebb nevei. Minden név, melynek eszébe van Magyarországon és a külföldön, ott fog szerepelni az új képes hetilap szépirodalmi termésében, de még ennek a gazdag és

teljes irodalmi asztalnak is külön díszet lesznek azok az állandó rovatok, melyekből Molnár Ferenc, Nagy Endre és Heltai Jenő tróféi fognak derűt árasztani, mint ahogy a legszébb bankettszalok szépségét is emelik a gyönyörű vázák, melyekből friss virágok illata árad a vendégek felé. „Az Erdekes Ujság” szépirodalmi része hetenkint friss bokrétáját fogja átnyújtani a legértékesebb magyar írók legértékesebb virágainak. Szépirodalmi részében teljességre és frissességre, eseményes részében az aktuálitásra és az izléstől mérsékelt szenzációra illusztrált részében pedig a képtechnika legfejlettebb és legkötelesebb eredményeire óhajt törekedni. „Az Erdekes Ujság” s már ezen a címen is megérdemelné azt az általános érdeklődést, mely az uttörőnek és a kulturharcosnak méltán kijár. De azonfölül „Az Erdekes Ujság” előkészületeinek műhelyében a nagyközönség megnyerésére ott szerepelnek még piratlan könyvedvezmények és meglepő művészi kedvezmények, melyeknek egyre szaporodó gyűjteményéből a magyar polgári családok otthonának díszé és gazdsága fog kialakulni. A család igazi barátja, informátója, szórakoztatója, tanítója és fő derítője — ezt a szerepet vállalja „Az Erdekes Ujság” s mikor néhány rövid hét múlva fel fog tűnni a fővárosban és mindenhol a vidéken „Az Erdekes Ujság” plakátjai ezek az önmagukban is meglepő, művészi falragaszok a magyar képes hetilapok történetében egy új korszak hajnalhasadist fogják bejelenteni.

— **Ne ültessen senki szőlőt!** a mag „Műtelep” Nagyösz, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyüket nem kér.

— **Szőlő és gyümölcs véd-kezelési címmel minden szőlő és gyümölcs tulajdonost érdeklő könyvet** adott ki a budapesti „Förhis” gyár Váci ut 93. A hasznos könyvecské, melyet kivónatra mind-n gazdáknak megküldenek részletesen ismerteti a gyár összes vegyi készítményeit, amelyeknek használatával a szőlő és gyümölcs termelést sokszorosan fokozni lehet. Hazánkban ez az első egyedűl gyár, amely feladatát tűzte ki, hogy a gazda közönség segítségére legyen mezőgazdasági munkájában.

— **Figyelmeztetés.** A rossz időjárás beálltával nem lehet előggé komolyan figyelmeztetni minden anyát, hogy óvják gyermekeiket a meghűléstől. Ha pedig megtörtént a do og azonnal orvost hívatni. Az orvos pedig a legtöbb esetben Sirolin „Roche”-t fog rendelni, ezt a kedvelt modern készítményt Kellemes íze van és szívesen vesz mindenki.

Törvényszék.

Esküdtszéki tárgyalások.

Lapunk legutóbbi számában részletesen ismertettük az esküdtszéki ciklus eseményeit. Az utolsó tárgyalás Goetz Márton erdőőr meggyilkoltatásának ügye lapunk zárta kor még folyamatban volt és csak

másnap, esütörtökön került ítéletre a sor. Tavaly szeptemberben Komlóská határában borzalmas kegyetlenséggel megölték Goetz Márton, gróf Lónyay Elemér erdőőreit.

Rackovszky János közszéki országos, Koleszár István és Medve János voltak a vádlottak, akik két napos tárgyaláson tagadták mindent de rájuk bizonyult, a szörnyű bűn. A bíróság Rackovszky Jánost tíz évi fegyházra Koleszár, mint fiatal korú a büntetőnovella alkalmazásával öt évi fegyházra ítélte, Medvét pedig, miután a verdét szerint ekkései és értelmi fejletlensége miatt felelősségre nem vonható, javító intézetbe küldte. A védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Kiadóváltóadónos: LANDESMANN MIKSA

Rózsák, Diszfenyők, Gyümölcsfák,

sővénycsemeték, vadoncok, erdei facsemeték, erdészeti és gazdasági magvak, fűmagkeverékek, **FARAGÓ BÉLA** cs. és kir. udvári szállító ZALAEGRSZEG.

Árjegyzékkel és árajánlattal kívánatra szívesen szolgálok. **12 22 22**

Gépirónők

felvétetnek a „Hangya, Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értekesítő Szövetkezete” sátoraljaújhelyi kirendeltségénél. — Gyorsírást tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok bizonyítványokkal a „Hangya” igazgatóságához Budapest, Közraktár-utca 34. küldendők be.

Eladó szőlő oltvány!

Ripária Portális alanya oltva 12 borfajés 7 csemegefajokban:

Molnár Mihálynál Abaujszántón.

Egy éves gyökés oltvány darabja 5 k. Sima zölő oltvány „ 3 kr. Gyökeres Ripária Portális „ 2 kr. Sima Ripária Portális „ 1 kr. Delaware gyökeres „ 15 kr.

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON NAGY ARANY ÉREMMEL KITŰNTETVE. A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK ARUCSARNOK SZÖVETKEZETE. Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. KASSA, FŐ-UTCZA 10. SZAM I. EMELET. Állandó butorkiállítás!

Kohogés
rekedtség, hurut, elnyálkásodás fojtóköhögés és iukhurut ellen millió ember használja a Kaiser-féle mell-karamellákat. 6100 közj. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány kezeskedik a biztos sikerért. Nagyon jóízű bombon. 1 csomag a 20 és 40 f. 1 doboz a 60 f. Kaphatók: Widder Gyula gyógyszerész és Hrabeczy Kálmán drolgériájában Sátoraljaújhely.

SIROLIN „ROCHE”-t használjunk légzőszerveink védelmére
Mi a Sirolin „Roche”? Ki használja a Sirolin „Roche”-t? Mi a Sirolin „Roche” hatása?
A Sirolin „Roche” oly gyógyszer, amely tudományosan alapon jól emészthető, nem izgató Guajacolesapadékból állították elő és a Guajacolin csak jótékony hatású alkotórészt tartalmazza. Célzertű összetétele és kitűnő mellékhatálatlansága mellett, ki-tűnő izi és étvágyseresztő is lévén, az összes orvosok rokonszenvét megnyerte.
Mindenki mint óvatossággal kurát a légzőszervek megbetegedése ellen. **Köhögések** és olyanok, akik krónikus tüdőgyulladásban szenvednek. **Tüdőbajok** és asztmatikusok megkönynyebülésnél és étvágyseresztésnél. **Influenzások** javulás és erősödés céljából. **Székfűrészek**, mirigylagamosos szerveknek szem- és orrhurutások, horgburutások sikérral használhatják.
A Sirolin „Roche” megrövidíti a gyógyulást elősegíti a vádtelektávozat, megszüntet köhögéscsengert, éjjeli izadást és láz, a légzőszerveknek ellenálló erőt ad. Fenti tulajdonságai folytán óvatossági kurákra van predestinálva. A Sirolin „Roche” eszegetti az emésztést és ezzel javítja az erdőállapotot, gyarapítja a testsúlyt és a jó közérzet.

A gyógytárban határozottan Sirolin „Roche”-t kérjünk és gondunk legyen arra, hogy házi-gyógytárunkból sohasem hiányozzék egy üveg Sirolin „Roche”.

Meghívó.

A Töketerbesi Takarékpénztár Részvénytársaság részvényesei

az 1913. évi március hó 9-én délután 4
órákor az intézet helyiségében tartandó

III. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Jelentés az üzleti évről.
 2. Az 1912-iki üzleti év mérlegének megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
 3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 4. Az igazgatóság megválasztása.
 5. Egy felügyelő bizottsági tag eltávóztatása folytán egy felügyelő bizottsági tag megválasztása.
- Töketerbes, 1913. évi február hó 18.

Az igazgatóság.

Mérleg számlá, 1912. december hó 31.

Főkönyvi lapszám	VAGYON	K.	F.	K.	F.
21	Pénzkészlet	25418	61		
21	Váltótárca	591220	48		
22	Kötvénykölcsönök	55658	—		
22	Folyószámla	35106	07		
23	Üzleti berendezés	1284	16		
23	Értékpapir	3257	60		
23	Idegen pénz	518	98		
29	Óvások	506	14		
28	Atmeneti kölcsönkamatok	2503	41		
				655473	45

Főkönyvi lapszám	TEHER	K.	F.	K.	F.
24	Részvénytőke	200000	1		
24	Tartaléktőke*	10000	—		
25	Betét és heti betét	156736	09		
25	Visszszámított váltók	267314	02		
26	Atmeneti váltókamat	4033	70		
27	Fel nem vett osztalék	760	—		
	Nyereség	16629	64		
				655473	45

* Idei dotációival K 12.000

BREUER DEZSŐ
pénztárnok

Töketerbes, 1912. évi december hó 31.

GRÜNSTEIN SAMU
h. könyvvezető

Dr. KÁLLAI JÓZSEF LAUER ALFRÉD BERKOVITS BERNÁT WEINBERGER SANDOR STEPAN ALADÁR WEINBERGER ARTHUR
ig. tag ig. tag ig. tag ig. elnök ig. tag ig. tag

HERSKOVICS JÓNASZ SCHREIBER JÓNASZ BURGER MÓR
ig. tag ig. tag ig. tag

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk s azt mindenben meggyezőnek és a törvény értelmében készültnek találtuk.

Töketerbes, 1912. évi december hó 31.

LANDESMAN LAJOS SCHOLTZ REZSŐ Dr. MARIKOVSKY PAL DAUBNER SANDOR BRÜNN MÓR
f. b. tag f. b. tag f. b. elnök f. b. tag f. b. tag

Tartozik.

Eredmény-számla 1912. december hó 31.

Követel.

Főkönyvi lapszám	VESZTESEG	K.	F.	K.	F.
23	Leírás üzleti berendezésből	142	08		
23	Leírás értékpapirból	1085	—		
28	Visszszámított kamatok	22914	20		
28	Tisztv. fiz. és napi biztosí díjak	4718	20		
27	Adók	4701	97		
28	Üzleti költségek	2080	82		
29	Betét kamatok	5972	74		
	Nyereség	16629	64		
				58255	25

Főkönyvi lapszám	NYERESÉG	K.	F.	K.	F.
26	Leszámított kamatok	56181	02		
26	Jutalék	1986	82		
23	Nyereség idegen pénzenemen	71	45		
26	Nyereség áthozat 1911. évről	35	46		
				58255	25

BREUER DEZSŐ
pénztárnok

Töketerbes, 1912. évi december hó 31.

GRÜNSTEIN SAMU
h. könyvelő.

Dr. KÁLLAI JÓZSEF LAUER ALFRÉD BERKOVITS BERNÁT WEINBERGER SANDOR STEPAN ALADÁR WEINBERGER ARTHUR
ig. tag ig. tag ig. tag ig. elnök ig. tag ig. tag

HERSKOVICS JÓNASZ SCHREIBER JÓNASZ BURGER MÓR
ig. tag ig. tag ig. tag

Jelen eredmény-számlát megvizsgáltuk az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk s azt mindenben meggyezőnek és törvény értelmében készültnek találtuk.

Töketerbes, 1912. évi december hó 31.

LANDESMAN LAJOS SCHOLTZ REZSŐ Dr. MARIKOVSKY PAL DAUBNER SANDOR BRÜNN MÓR
f. b. tag f. b. tag f. b. elnök f. b. tag f. b. tag